

Institut za
pedagoška
istraživanja

Российский университет
дружбы народов

ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА
ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

25. MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA
„PEDAGOŠKA ISTRAŽIVANJA I ŠKOLSKA PRAKSA“

25th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
“EDUCATIONAL RESEARCH AND SCHOOL PRACTICE”

Motivacija u obrazovanju

IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

KNJIGA REZIMEA

Motivation in Education

BETWEEN THEORY AND PRACTICE

BOOK OF ABSTRACTS

Nataša LALIĆ-VUČETIĆ • Dragana GUNDOGAN • Ana RADANOVIĆ
UREDnice/EDITORS

30. oktobar, 2020.

October 30, 2020

PROGRAMSKI ODBOR

Predsednik programskog odbora

dr Nataša Lalić-Vučetić

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Članovi

prof. dr Marko Palekčić

*Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Josip Burušić

*Institut društvenih znanosti Ivo Pilar,
Zagreb, Hrvatska*

dr Zrinka Ristić Dedić

*Institut za društvena istraživanja,
Zagreb, Hrvatska*

prof. dr Sofia-Eleftheria Gonida

*Škola psihologije, Aristotelov Univerzitet
u Solunu, Solun, Grčka*

prof. dr Pinar Cavas

*Fakultet za obrazovanje nastavnika, Ege
Univerzitet, Izmir, Turska*

prof. dr Biljana Sladoje-Bošnjak

*Filozofski fakultet Univerziteta u
Istočnom Sarajevu, Pale, Bosna i
Hercegovina*

prof. dr Mojca Jurišević

*Pedagoški fakultet, Univerzitet u
Ljubljani, Ljubljana, Slovenija*

prof. dr Olga Borisovna Mikhailova,

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
priateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Sergey Ivanovič Kudinov

*Filološki fakultet Ruskog Univerziteta
priateljstva naroda, Moskva, Rusija*

prof. dr Biljana Trebešanin

*Učiteljski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Beograd, Srbija*

prof. dr Biljana Bodroški Spariosu

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dragica Pavlović-Babić

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Aleksandar Baucal

*Filozofski fakultet, Univerzitet u
Beogradu, Srbija*

prof. dr Dušanka Lazarević

*Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
Univerzitet u Beogradu, Srbija*

doc. dr Branislav Ranđelović

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Gordana Čaprić

*Zavod za vrednovanje kvaliteta
obrazovanja i vaspitanja, Beograd, Srbija*

dr Slavica Ševkušić

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

dr Nikoleta Gutvajn

*Institut za pedagoška istraživanja,
Beograd, Srbija*

PROGRAM COMMITTEE

President

Nataša Lalić-Vučetić, PhD

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Members

prof. Marko Palekčić, PhD

*Faculty of Humanities and Social Sciences,
University of Zagreb, Zagreb, Croatia*

prof. Josip Burušić, PhD

*Institute of Social Sciences Ivo Pilar,
Zagreb, Croatia*

Zrinka Ristić Dedić, PhD

*Institute for Social Research, Zagreb,
Croatia*

prof. Sofia-Eleftheria Gonida, PhD

*School of Psychology, Aristotle University
of Thessaloniki, Thessaloniki, Greece*

prof. Pinar Cavaş, PhD

*Faculty of Education, Ege University,
İzmir, Turkey*

prof. Biljana Sladoje-Bošnjak, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Eastern Sarajevo, Pale, Bosnia and
Herzegovina*

prof. Mojca Jurišević, PhD

*Faculty of Education, University of
Ljubljana, Ljubljana, Slovenia*

prof. Olga Borisovna Mikhailova, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Sergey Ivanovič Kudinov, PhD

*Faculty of Philology of the Peoples'
Friendship University, Moscow, Russia*

prof. Biljana Trebješanin, PhD

*Teacher Training Faculty, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Biljana Bodroški Spariosu, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dragica Pavlović-Babić, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Aleksandar Baucal, PhD

*Faculty of Philosophy, University of
Belgrade, Belgrade, Serbia*

prof. Dušanka Lazarević, PhD

*Faculty of Sport and Physical Education,
University of Belgrade, Belgrade, Serbia*

assist. prof. Branislav Ranđelović, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Gordana Čaprić, PhD

*Institute for Education Quality and
Evaluation, Belgrade, Serbia*

Slavica Ševkušić, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

Nikoleta Gutvajn, PhD

*Institute for Educational Research,
Belgrade, Serbia*

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik organizacionog odbora

msr Dragana Gundogan

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

Sekretar konferencije

msr Ana Radanović

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd, Srbija

ORGANIZATORI SKUPA

Institut za pedagoška istraživanja u Beogradu, Srbija

Dobrinjska 11/3, 11000 Beograd

www.ipisr.org.rs

Filološki fakultet Ruskog Univerziteta prijateljstva naroda u Moskvi, Rusija

Miklukho-Maklaya 61, 17198, Moskva, Rusija

www.rudn.ru

Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

Fabrisova 10, 11040 Beograd, Srbija

www.ceo.edu.rs

NAPOMENA:

Saopštenja saradnika Instituta za pedagoška istraživanja predstavljaju rezultat rada na istraživanju čiju je realizaciju finansiralo Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (br. Ugovora 451-03-68/2020-14/200018).

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Dragana Gundogan, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

General Secretary

Ana Radanović, MA

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

ORGANIZERS

Institute for Educational Research, Belgrade, Serbia

Dobrinjska 11/3, Belgrade, Serbia

www.ipisr.org.rs

Faculty of Philology of the Peoples' Friendship University in Moscow

Miklukho-Maklaya 6, 117198, Moscow, Russia

www.rudn.ru

Institute for Education Quality and Evaluation, Belgrade, Serbia

Fabrisova 10, 11040 Belgrade, Serbia

www.ceo.edu.rs

NOTE:

Presentations of the collaborators of the Institute for Educational Research are the results of research which was funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contact No. 451-03-68/2020-14/200018).

ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE U OBRAZOVANJU: SISTEMATSKI PREGLED ISTRAŽIVANJA U SRPSKIM NAUČNIM ČASOPISIMA OD 2000. DO 2019. GODINE

Dušanka Lazarević*

Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

Istraživanja motivacije u obrazovanju predstavljaju sponu između teorije i obrazovne prakse i mogu značajano da doprinesu razvoju kako teorija motivacije, tako i unapređivanju kvaliteta motivacije svih učesnika u obrazovnom procesu. Cilj ovog rada je da se na osnovu sistematskog pregleda radova u časopisima naučne zajednice u Republici Srbiji, za period od 2000. do 2019. godine, analiziraju istraživanja motivacije u obrazovanju i identifikuju metodološki problemi u ovoj istraživačkoj oblasti. Pretragom baze SCIndeks i internet stranice časopisa, selektovano je 130 radova. U analizu je uključeno 96 radova u kojima su prezentovana empirijska istraživanja. Primenom induktivne tematske analize radovi su analizirani s obzirom na problem/cilj istraživanja, teorijsko polazište, vrstu istraživanja, istraživački nacrt, instrumente/tehnike u istraživanju, ciljnu populaciju i predmetnu oblast. Rezultati su pokazali da je najviše istraživana veza motivacije za učenje sa drugim pojmovima (stavovi, self koncept, samoregulacija u učenju, akademski uspeh), zatim spoljašnji i unutrašnji podsticaji za učenje, vrsta i nivo motivacije za učenje, motiv postignuća, konstruisanje novih ili adaptacija postojećih instrumenata, motivacija nastavnika i u malom procentu motivacija darovitih i učenika sa teškoćama u razvoju. Najzastupljenija teorijska polazišta su Teorija samodetereminacije i Teorija motivacije postignuća. Od 96 empirijskih radova najzastupljenija su kvantitativna, korelaciona istraživanja. Od primenjenih instrumenata u kvantitativnim istraživanjima najzastupljeniji su upitnici/skale procene, a u kvalitativnim intervju i posmatranje. Kada se posmatra ciljna populacija najzastupljenija su istraživanja u kojima su učestvovali učenici, zatim studenti i nastavnici dok su ostali učesnici vaspitnoobrazovnog procesa malo zastupljeni. Opštamo motivacija za učenje istraživana je u 46% radova, a motivacija za pojedine predmete u 54% radova. Najviše je istraživana motivacija za matematiku i engleski jezik. Kao najistaknutiji problemi u istraživanju motivacije u razmatranim radovima ispoljili su se nedostatak razvojnih istraživanja, posebno longitudinalnih, zatim eksperimentalnih istraživanja, radova u kojima su konstruisani instrumenti za procenu motivacije za učenje, kao i kvalitativnih i mešovitih istraživanja. Nedostaju istraživanja o motivacionoj klimi u nastavi, kao i istraživanja o povezanosti porodice i škole u domenu akademske motivacije. U daljim istraživanjima potrebno je težiti većoj teorijskoj i metodološkoj raznovrsnosti, kao i proučavanju motivacije u kontekstu procesa učenja koji se odvija u nastavi.

Ključne reči: motivacija u obrazovanju, metode istraživanja, učenici, nastavnici, sistematski pregled radova.

* E-mail: dusanka.la@mail.com

RESEARCH ON MOTIVATION IN EDUCATION: SYSTEMATIC REVIEW OF RESEARCH IN SERBIAN SCIENTIFIC JOURNALS FROM 2000 TO 2019

Dušanka Lazarević*

Faculty of Sport and Physical Education, University of Belgrade, Belgrade, Serbia

Research on motivation in education represents a connection between theory and educational practice and can significantly contribute to development of the theory of motivation and improvement of the quality of motivation of all participants in educational process. The aim of this paper is to analyze research on motivation in education and identify methodological problems in this area of research, based on a systematic review of papers in journals of scientific community in the Republic of Serbia for the period from 2000 to 2019. By searching the SCIndeks database and the journal's website, 130 papers were selected. The analysis included 96 papers in which empirical research was presented. Using inductive thematic analysis, the papers were analyzed with regard to the problem/aim of the research, theoretical starting point, type of research, research design, research instruments/techniques, target population and subject area. The results showed that the connection between motivation for learning and other concepts (attitudes, self-concept, self-regulation in learning, academic success) was researched most, followed by external and internal incentives for learning, type and level of motivation for learning, achievement motive, construction of new or adaptation of existing instruments, motivation of teachers and, in a small percentage, motivation of gifted students and students with disabilities. The most common theoretical starting points are the Theory of Self-Determination and the Theory of Achievement Motivation. Out of 96 empirical papers, the quantitative, correlation research is the most common. Out of the instruments used in quantitative research, the most common are questionnaires/rating scales, and in qualitative interviews and observation. As for the target population, the most common research is with students, then students and teachers, while other participants in the educational process are underrepresented. The general motivation for learning was investigated in 46% of papers, and motivation for individual subjects in 54% of papers. The motivation for mathematics and English language is the most examined. The most prominent problems in the research of motivation in the considered papers lie in the lack of developmental research, especially longitudinal, then experimental research, papers with the construction of instruments for assessing motivation for learning, as well as qualitative and mixed research. There is a lack of research on the motivational climate in teaching, as well as of research on relationship between family and school in the field of academic motivation. In further research, it is necessary to strive for greater theoretical and methodological diversity, as well as study of motivation in the context of learning process that takes place in teaching.

Keywords: motivation in education, research methods, students, teachers, systematic review of papers.

* E-mail: dusanka.la@mail.com

KNJIGA REZIMEA

**25. međunarodna naučna konferencija
„Pedagoška istraživanja i školska praksa“**

MOTIVACIJA U OBRAZOVANJU: IZMEĐU TEORIJE I PRAKSE

Izdavač

Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

Za izdavača
Nikoleta Gutvajn

Urednice

**Nataša Lalić-Vučetić
Dragana Gundogan
Ana Radanović**

Tehnički urednik
Ana Radanović

Lektor
Jelena Stevanović

Prevodilac
Biljana Vrcelj

Tiraž

80

Dizajn korica i grafička obrada
Branko Cvetić

Štampa

Kuća štampe plus

ISBN 978-86-7447-151-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

159.947.5-057.874(048)

37.015.3:159.953.5(048)

159.947.5-057.875(048)

МЕЂУНАРОДНА научна конференција "Педагошка истраживања и школска пракса" (25 ; 2020 ; Београд)

Motivacija u obrazovanju između teorije i prakse : knjiga rezimea /
25. Međunarodna naučna konferencija "Pedagoška istraživanja i
školska praksa" = Motivation in Education Between Theory and
Practice : book of abstracts / 25th International Scientific Conference
"Educational Research and School Practice" ; urednice; editors Nataša
Lalić Vučetić, Dragana Gundogan, Ana Radanović. - Beograd : Institut
za pedagoška istraživanja, 2020 (Beograd : Kuća štampe plus). -
101 стр. ; 24 cm

Резими на срп. и енгл. језику. - Тираж 80. - Напомене
и библиографске референце уз текст.

ISBN 978-86-7447-151-7

а) Ученици -- Мотивација -- Апстракти б) Учење учења --
- Апстракти в) Студенти -- Мотивација -- Апстракти

COBISS.SR-ID 23792905